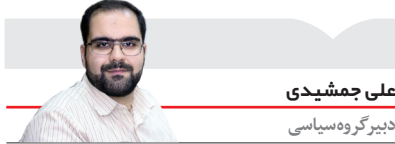

مجمع تشخیص بر خلاف تصور الحاق ایران به کنوانسیون مبارزه با جرایم سازمان یافته را تایید نکرد

چرا پالرمو تایید نشد؟

علی جمشیدی

دبیر‌گروه سیاسی

با وجود اینکه گفته شده بود روز گذشته لویاج مربوط به پیوستن ایران به کنوانسیون‌های مبارزه با جرایم سازمان یافته (پالرمو) و مبارزه با تأمین مالی تروریسم (CFT) در مجمع تشخیص مصلحت نظام بررسی و نهایی می‌شود و بالاخره بعد از یک سال رفت و آمد بی‌دری میان مجلس، شورای نگهبان و مجمع این لویاج به سرانجام خواهد رسید، اعلام شد که صحن مجمع نتوانسته در خصوص این لویاج و به‌صورت ویژه در خصوص پالرمو به نتیجه برسد و لذا بررسی دوباره این لویاج و اعلام نظر در مورد آن‌ها به جلسه بعدی این شورا که دو هفته آینده برگزار می‌شود، موکول شد. این تعویق اعلام نظر اما در شرایطی اتفاق افتاد که نظرات متفاوتی در خصوص این دو لایحه وجود داشت و از طرفی دولتی‌ها می‌گفتند هم شورای عالی امنیت ملی و هم سران سه قوه موافقت خود را با تصویب این لویاج اعلام کرده‌اند و از سوی دیگر اخباری بیان می‌شد که این لویاج در کمیسیون‌های تخصصی مجمع تشخیص مصلحت نظام رد شده و لذا نتوانسته نظر نهایی را در مجمع اخذ کند، همین شرایط هم البته باعث شد از پیش از ظهر دیروز این سوال در میان اصحاب رسانه مطرح شود که اقدام مجمع فنی بود یا سیاسی و آیا این اقدام در مسیر مصلحت کشور انجام شده و اعلام نظر نهایی به جلسه آینده موکول شده است؟ در پاسخ به این سوال از روز گذشته نظرات متفاوتی بیان شده اما به نظر می‌رسد که با بررسی اظهارات مطرح شده از طرف مسئولان امر به علاوه بررسی شرایط سیاسی و بین‌المللی یافتن پاسخ احتمالی، آنچنان دشوار نباشد. در خصوص پالرمو پیش از این بیان شده بود با وجود ایراداتی که در خصوص آن وجود دارد، حق شرط‌های ایران برای این کنوانسیون آنقدر قوت دارد که بشود با مصالح پیوستن به آن را تصویب کرد و کار را به

نهایت رساند. از طرف دیگر این مساله هم کاملاً عیان بود که CFT مناقشه اصلی در اجرای برنامه اقدام FATF است و حتی اگر پالرمو نیز تصویب شود، اعلام نظر نهایی و البته مثبت نظام در خصوص این لایحه آنچنان ساده نخواهد بود. در این مورد به نظر می‌رسد باید قدری به گذشته رجوع کنیم.

زمانی که ترامپ از برجام خارج شد، اروپایی‌ها اعلام کردند همکاری با ایران در چارچوب برجام را ادامه خواهند داد، ولی این ایران بود که به علت تضعیف حقوقش طبق آنچه صریحاً در برجام آمده بود، از سه

کشور اروپایی خواست به گونه‌ای خسارت ناشی از خروج آمریکا از برجام را جبران کنند تا منافع ایران برای ماندن در این توافقنامه تأمین شود. این درخواست ایران باعث شد از خردادماه مذاکراتی میان ایران، اتحادیه اروپا و سه کشور انگلیس، آلمان و فرانسه آغاز شود. در این مسیر اما چالش‌هایی ایجاد شد و اروپایی‌ها در ابتدا این بهانه را آوردند که همکاری آن‌ها در جریان برجام تحت الشعاع نظر FATF درباره ایران است و تا زمانی که ایران نظر موافق اعضای این نهاد بین‌دولتی درباره خروج کامل از لیست سیاه را به دست نیاورد، امکان برقراری مرادوات اقتصادی وجود ندارد. بدین معنا که اروپایی‌ها از ایران خواستند مطالبات FATF را به‌صورت کامل اجرا کند تا با وجود تحریم‌های ثانویه آمریکا، آن‌ها مرادوات مالی گسترده‌ای را با ایران آغاز کنند.

در این بین البته دو شبهه مهم مطرح شد اول اینکه چرا این درخواست قبلاً در جریان توافق برجام رسماً اعلام نشده بود و دوم اینکه آیا تضمینی وجود دارد که با وجود اجرای برنامه اقدام FATF در شرایطی که تحریم‌های ثانویه آمریکا جاری است، اروپایی‌ها بتوانند همکاری گسترده مالی و بانکی با ایران داشته باشند یا خیر؟

در پاسخ به این سوالات هرچند جمع‌بندی این بود که اروپایی‌ها با وجود اجرای FATF از سوی ایران، قادر نخواهند بود همکاری لازم را با دولت حسن روحانی داشته باشند، اما سیدعباس عراقچی در جلسه مهمی که با نمایندگان مجلس داشت، از نمایندگان خواست برای گرفته شدن بهانه از

اروپایی‌ها لویاج مربوط به FATF را تصویب کنند، شاید همکاری‌ها با اروپا سرعت بگیرد که البته قریب به اتفاق نمایندگان تابه‌انتها که همین امروز باشد، درخواست عباس عراقچی را اجابت کرده‌اند و هر بار با رای مثبت خود لویاج چهارگانه دولت را به تصویب رسانده‌اند. در مورد CFT که مهم‌ترین لایحه از لویاج چهارگانه بود، امان‌مبندگان یک‌بار برای اینکه مشقت دولت را برای مذاکره پر کنند، با هماهنگی اعلام کردند برای دوماه تصویب این لایحه مسکوت گذاشته می‌شود تا نتایج مذاکرات با اروپایی‌ها مشخص شود و اگر آن‌ها با ایران همکاری کردند، مجلس نیز CFT را تصویب کند. بعد از گذشت دوماه اما اروپایی‌ها اقدام موثری انجام ندادند و مجلسی‌ها نیز به علت محدودیت‌های قانونی و دوباره با خواست محمدجواد ظریف و دستگاه سیاست خارجی دولت دوازدهم، نسبت به تصویب همه لویاج FATF اقدام کرده و آن را وارد فرآیند جدید قانونی کردند؛ فرآیندی که هرچند با بیم و امید اما بالاخره به مرحله آخر رسید و حالا منتظر نظر نهایی مجمع است. دیروز در حالی نظر نهایی مجمع به تأخیر افتاد که اولاً ملاحظات فنی می‌گوید تصویب پالرمو و CFT به صلاح کشور نیست. سندی‌این مساله اظهارات محسن رضایی، دبیر مجمع تشخیص مصلحت و حسین مظفر، عضو مجمع است که اولی می‌گوید این لویاج در کمیسیون‌های تخصصی مجمع رد شده است و دومی ابراز می‌کند که بعد از است‌اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام به این سادگی درباره الحاق به کنوانسیون پالرمو قانع شده باشند. این اظهارات البته با نامه‌های سابق هیات نظارت مجمع خطاب به شورای نگهبان و مجلس نیز سازگار است. از سوی دیگر محمدباقر نوبخت هفته گذشته اعلام کرده بود شورای عالی امنیت ملی موافق این دو لایحه است و از طرفی اسحاق جهانگیری نیز گفته بود لویاج چهارگانه FATF دو بار در شورای عالی هماهنگی اقتصادی قوای سه‌گانه به تصویب رسید، چرا که از ضرورت‌های اصلی کشور است و خوشبختانه هماهنگی قابل‌قبولی در این مقوله وجود

داشته است، از این رو اگر فرض را بر صحت این دو نظر هم قرار دهیم، مشخص خواهد شد نظرات سیاسی در شرایطی و با تبصره‌هایی موافق تصویب این لویاج در کشور هستند. در این شرایط اما مورد سومی هم هست؛ منابع اروپایی مانند اشیپگل و روتیزر اعلام کرده‌اند در همین هفته و به احتمال قوی روز دوشنبه SPV از سوی اروپایی‌ها راه‌اندازی خواهد شد. این منابع اما هم‌زمان بر این نکته تأکید کرده‌اند این سازوکار که قرار بوده چند ماه پیش راه‌اندازی و عملیاتی شود، به این سادگی‌ها فعالیت نخواهد کرد و صرفاً تحت یک نام باقی خواهد ماند یا حتی اگر عملیاتی هم بشود، تنها منحصراً به‌مبادله برخی اقلام خاص کنترل شده خواهد بود، از این رو در آستانه اعلام خبر ثبت SPV اخبار جدی حاکی از فعال نبودن این کانال مالی است، دقیقاً مانند آنچه که چند روز پیش میان ایران و سوئیس راه‌اندازی شد، ولی فعالیت آن به چند ماه دیگر و شرایط جدید موکول شد. در این شرایط به نظر می‌رسد اگر نظرات فنی و سیاسی و وضعیت حاکم بر سیاست خارجی ایران در نظر گرفته شود، دلیل تعویق نظر مجمع تشخیص مصلحت نظام در مورد لویاج مربوط به FATF هم مشخص خواهد شد و می‌توان این گونه تحلیل کرد که این مجمع همان گونه که مجلس هم قبلاً همین مسیر را رفته، با وجود اینکه از ملاحظات جدی لویاج درخواستی دولت اطلاع دارد، احتمالاً آمادگی تصویب آن‌ها را تحت شرایطی خواهد داشت؛ به این معنی که این لویاج را در آستانه تصویب یا عدم تصویب نگه داشته تا مشقت دولت برای مذاکره و عملیاتی شدن SPV پر باشد و دستگاه سیاست خارجی بتواند در مذاکرات پیش‌رو تصویب آن‌ها را در قبال فعالیت کانال مالی با اروپایی‌ها مطالبه کند. از این رو باید گفت این شرایط با وجود اینکه تعلیق قابل‌توجهی هم در افکار عمومی داخلی ایجاد خواهد کرد، باعث می‌شود مسیر مذاکره و چانه‌زنی با اروپایی‌ها برای دولت باز باشد و آخرین تلاش برای برقرار شدن روابط اقتصادی با اروپا صورت پذیرد.

باز تولید چرخه تحریم - تسلیم به سبک اروپایی

صحنه بین‌المللی، محتوای گفت‌وگوها «ایسنا» در واکنش به شایعه انتصاب به‌عنوان رئیس قوه قضائیه در شبکه‌های مجازی گفت: «از همان‌هایی که این خبر را منتشر کرده‌اند، بپرسید.» با توجه به نزدیک شدن به پایان حکم ریاست آملی لاریجانی، گمانه‌زنی‌های زیادی درباره رئیس‌بعی دستگاه قضا مطرح شده که در این میان نام رئیس‌ی و منتظری دادستان کل کشور بیش از همه شنیده می‌شود.

خاتمی: از حرف‌هایم سوءاستفاده کردند

سیداحمد خاتمی، سخنگوی هیات رئیسه مجلس خبرگان، در گفت‌وگو با «ایسنا» با اشاره به سوپرداشت‌هایی که از اظهاراتش درخصوص شکل‌گیری کارگروه تعیین‌رهربری در خبرگان ایجاد شده، تصریح کرد: «متأسفانه از آن حرف گذشته بنده، سوپرداشت شد. از من سوال کردند در رابطه با رهبری، تدبیر خبرگان چیست؟ من هم آمدم و تدبیر را گفتم، اما اینچنین منتشر کردند که خبرگان در

پی‌انتخاب رهبر جدید هستند و مقدماتش را هم فراهم کرده‌اند. این یک سوءاستفاده بود. خدا را شکر، رهبری ما در با نشاط‌ترین وضعیت خودشان قرار دارند و اهل ورزش و عبادت‌های هستند اما طبیعی است که باید به فکر آینده نظام هم بود. حال اگر از من بپرسید شخص خاصی را در نظر گرفته‌اید، بنده که عضو کمیسیون تحقیق خبرگان، عضو هیات‌رئیه خبرگان و سخنگوی هیات‌رئیه هم هستم، می‌گویم که مطلقاً یک فرد هم در این زمینه مطرح نشده است.» خاتمی درخصوص فضای مجازی هم گفته اگر کسی بگوید فضای مجازی اصلاً نه، نه دنیا را می‌شناسد نه ایران را. چرا که این فناوری یک واقعیت محسوب می‌شود که عامه مردم را در پوشش خود گرفته است. حرف ما این است که فضای مجازی آری، اما باید فراموش دست نظام باشد. مسئول خودشان اعتراض می‌کنند که ۸۰ درصد فضای مجازی در اختیار آمریکاست و این یک واقعیت است. چینی‌ها قبل از دیگران این را فهمیدند و فضای مجازی - به تعبیر آن‌ها- «کالیفرنیا» را به چین راه ندادند. خودشان فضای مجازی بومی ابداع کردند؛ پس قصه فقط قصه ایران هم نیست، قصه جهان است.

اصل مطلب

سخت‌گوی دولت انتخاب نمی‌شود، چون افکار عمومی برای روحانی مهم نیست

عبدالله ناصری، عضو شورای مشورتی رئیس دولت اصلاحات در پاسخ به این سوال که چرا با گذشت مدت قابل‌توجهی از استعفای سخت‌گوی دولت، رئیس‌جمهور جایگزینی برای او انتخاب نکرده و دولت بدون سخت‌گوست؟ گفت: «از اینکه در فکر آقای روحانی چه می‌گذرد؟ اطلاع ندارم، اما به نظرم برای رئیس‌جمهور، دولتمردان و اطرافیان آقای روحانی افکار عمومی خیلی مهم نیست.» وی افزود:

«ظاهر دولت فکری می‌کند ارتباطش با افکار عمومی یا سخن گفتن و ارتباط برقرار نکردن تأثیری بر جامعه مدنی نمی‌گذارد و این از ناحیه سخت‌گو و از ناحیه خود رئیس‌جمهور مشهود است.» از نهم مردادماه ۹۷ که نوبخت از سخت‌گویی دولت استعفا کرد، حدود ۶ ماه است که این کرسی در دولت خالی مانده و تاکنون نیز توضیح روشنی درباره علت این موضوع داده نشده است.

شمخانی در جلسه غیرعلنی مجلس گفت اجرای CFT به نفع کشور نیست

ابوالفضل حسن‌بیگی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با اشاره به فضای سیاسی و رسانه‌ای ایجادشده پیرامون لزوم تصویب لویاج مرتبط با FATF به مهر گفت: «قبل از اعلام نظر مجمع تشخیص، برخی از دولتی‌ها اصلاح‌طلبان با استفاده از فضای مجازی جنگ روانی راه‌داخته‌اند تا مجمع را تحت فشار قرار دهند.» وی با اعلام اینکه پیش از این در جلسه غیرعلنی، لویاج چهارگانه با حضور شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی بررسی شد، تصریح کرد: «آقای شمخانی در آن جلسه با صراحت اعلام کرد از نظر شورای عالی امنیت ملی، اجرای CFT به نفع کشور نیست، اما اگر مجمع تشخیص این لویاج را تصویب کند، ما هم تابع هستیم.» عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس ادامه داد: «نظر آقای شمخانی این بود که از نظر امنیتی، حقوقی و اقتصادی مقابله با آمریکا ملت ایران را به پیروزی خواهد رساند، اما از طرفی سر تعظیم فرود آوردن در مقابل آمریکا ما را به سختی‌های گوناگونی دچار خواهد کرد و موجب شکست ملت می‌شود.»

برجام را در دوران ریاست‌جمهوری بعدی آمریکا پیگیری می‌کنیم

مجدید تخت‌روا نجی، معاون سیاسی نهاد ریاست‌جمهوری با اشاره به آینده برجام به روزنامه «شرق» گفت: «آنچه مهم است اعتقاد ما (و خیلی از کشورها و اعضای فعلی برجام) این است که برجام تعهد آمریکاست، ممکن است رئیس‌جمهور دیگری سال ۲۰۲۰ بیاید؛ چه دموکرات باشد چه جمهوری خواه این تعهد انجام شود. وی تا تأکید بر اینکه برجام مطالبه ایران و یک مطالبه بین‌المللی است، تصریح کرد: «در صورت باقی‌ماندن برجام در دوران ریاست‌جمهوری بعدی آمریکا نیز آن را پیگیری می‌کنیم.» وی ادامه داد: «حتماً مواضع کاندیداهای مختلف، کسانی که در حزب دموکرات باشند و صحبت از کاندید شدن‌شان است یا حتی اعضای جمهوری خواه که ممکن است رقیب ترامپ باشند را رصد می‌کنیم.»

احتمال انتخاب رئیسی به‌عنوان رئیس قوه قضائیه بسیار زیاد است

محمدرضا باهر، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره احتمال انتصاب آقای رئیسی به‌عنوان رئیس قوه قضائیه گفت: «در حال حاضر بین اعضای قوه قضائیه و کسانی که در قوه قضائیه مطرح هستند، احتمال انتخاب آقای رئیسی از همه بیشتر است.» وی خاطرنشان کرد: «البته این موضوع هنوز صد‌درصد قطعی نشده اما احتمال آن بسیار زیاد است.» سیدابراهیم رئیسی، تولیت آستان قدس رضوی چندی پیش در گفت‌وگو با «ایسنا» در واکنش به شایعه انتصابش به‌عنوان رئیس قوه قضائیه در شبکه‌های مجازی گفت: «از همان‌هایی که این خبر را منتشر کرده‌اند، بپرسید.» با توجه به نزدیک شدن به پایان حکم ریاست آملی لاریجانی، گمانه‌زنی‌های زیادی درباره رئیس‌بعی دستگاه قضا مطرح شده که در این میان نام رئیس‌ی و منتظری دادستان کل کشور بیش از همه شنیده می‌شود.

یادداشت

سیده‌مهرداد قریشی

پژوهشگر و کارشناس ارشد روابط بین‌الملل

اظهارات ژان ایو لودریان، وزیر خارجه فرانسه مبنی بر تهدید ایران به اعمال تحریم‌های سخت‌تر در صورت عدم پیشرفت در گفت‌وگوها بر سر برنامه موشکی و بالستیک ایران، در حالی مطرح شده که پیش‌تر، مخالفان برجام درخصوص پروژه گام‌به‌گام روند «محدود کردن انقلاب» به صورت فرسایشی از سوی غرب و نبود نقطه پایانی در بحث برجام و همچنین حرکت به سوی برجام‌های فراهسته‌ای هشدار داده بودند. در واقع تا پیش از این، اروپا در نقش پلیس خوب که بر پایبندی ایران به برجام تأکید دارد، ظاهر شده بود، اما اساساً این کشورها با آمریکا دوروی یک سکه را تشکیل می‌دهند و ابراز نگرانی رهبران سه کشور اروپایی بریتانیا، فرانسه و آلمان درباره گسترش توان نظامی ایران و محدود کردن برنامه موشکی آن در دور مذاکرات مربوط به برجام، شاهدهی بر این مدعا بوده است. در آن برهه زمانی نیز وزیر خارجه فرانسه اعلام کرده بود کشورش آماده است در موضوعات مقابله با برنامه موشکی و سیاست‌های منطقه‌ای ایران با آمریکا تعامل کند. بر همین اساس، اروپا ضلع دوم مثلث حصر ایران در منطقه را تشکیل داد و از همان زمان پیگیری برجام‌های فراهسته‌ای را عهده‌دار شد؛ نقشی که تاکنون آمریکا در سه قالب تبلیغات، نفوذ و تحریم (فراهسته‌ای) با هدف مهارسازی ایران دنبال می‌کرد، در یک جابه‌جایی به بازگیر دیگری واگذار شد تا ضمن امتیازگیری از ایران و مصادره به‌مطلوب موضوعاتی نظیر شکست داعش به نفع محور غربی - عربی، جایگاه هژمونیک آمریکا را به آن بازگرداند، چرا که یکی از مهم‌ترین دستاوردهای دیپلماسی فعال ایران در